

Če bomo se prebili tod,
se spomnil nas bo pozni rod,
a zdaj za mano v trpljenje;
skoz grob gre narod v življenje!
Tako ni mrak noben teman,
da ne pregnal bi ga nov dan.

Kot en glas iz vseh grl vzplamti:
»Hurá — juriš!« In zagrmi
od Porezna do Labnega,
od Davče tja do Cerknega.
Se vnel je ples zares krvav
tu sredi grmov, skal, dobrav;
med grome bomb rafalov jek...
Že vidim Lahov nagli beg.

Zažgali gozd so in senike,
da v dimu krili bi umike.
Imeli štiri smo mrliče;
so v Cerknem borbe hude priče.
Cerkljanke vence so povile,
gomile borcev okrasile.

A ono noč, opolnoči
sem šel po tej okolici
in spomnil sem se teh grobov
ter krenil tja na dom duhov.

»Jaz sem prišel vas obiskat,
ker vodil sem vas tistikrat.«
Tako pozdravim na grobeh
pa že zmrazi me po kosteh.

Stoje tovariši že pred menoj,
v polni opremi so za boj.
Iz oči jim sije ognja žar,
odvite bombe so za udar.

Ne vpraša Bojan, kaj želim,
in drugi ne, zakaj ne spim,
a Drzni roko mi poda,
četrti nemo se smehlja...

»Prošnjo, fantje imam do vas,
ki tirja jo današnji čas.
Izdajstva greh je še med nami,
ki vas je dal tej rani jami;
rad bi znebil se te grenkobe,
pri vas navžil se spet zvestobe,
ker vem, da bili ste vdani
in borci hrabri vse do lani,
ko vas ta zemlja je požrla
in meni borce verne strla.«

Povzdigne Bojan glas in pravi:
»Vemo mi to, in svetu javi,
nas zemlja bo še maščevala,
grobov tišina ni zaspala,
razrasla se bo v orkane,
požrla hlapce in tirane!«

Tedaj v zvoniku ura je zapela,
mrlič, bojazen spet sta onemela.
In jaz odšel sem v noč temno,
bedel do jutra, mislil to.

Oto Vrhunec-Blaž Ostrovrhar

Z vzhodne fronte

Kaj res že pozno v noči
nahajam se sedaj,
prej sanjal sem o sreči,
kje zdaj je tisti kraj?

Ah, kaj me tukaj peče,
glej, desne rolke ni
in tudi tukaj v glavi
strašansko mi šumi.

Sem nezavesten sanjal,
da bil sem že doma,
sem v družbi se zabaval,
kot fantič vsak se zna.

Zavedel sem se v noči,
krog žive duše ni,
le fantov, včeraj zdravih,
vse polno tod leži.

Oh, luna, ti poglej me,
sem grešnik tu skesan,
sem rodne brate streljal,
prepozno zdaj spoznam.

Oj dekle, ti si kriva,
da umiram tukaj sam,
saj ja v domačem kraju
vse ljubljene imam.

Si vedno me prosila:
»Ubogaj, dragi, me!«
Ubogal sem in z Nemci šel,
sedaj preklinjam te.

Kristina Gartner-Martina

Spanje pod brezo

(Breza ogovarja padlega partizana)

Tam za potokom
breza šumi,
v vetru se maje
in tiho želi:

Jaz v vejah ti pela
bom pesmi vse dni
in tudi vse tiste
prečute noči.

»V vetru ti spavaj,
junak, pod menoj,
čeprav joče v noči
dekle za teboj.«

Ko deklica plaka
in misli nate,
prav mило zdihuje:
»Povrni mi se!«

Zastonj so nje želje
in klici srca,
ker smrt te v objemu
že dolgo ima.

Kristina Gartner-Martina

Brez naslova

Tečę voda, teče, vodica šumeča.
Tam ob njej pa v gozdu spava moja sreča.
Kadar zrem gomilo, solze točim vroče:
Da bi tukaj spal ti? Ah, saj ni mogoče.
Mar ti ni pretesno v hladni, ozki jami?
Vstani! Pridi k nama, da ne bova sami!
Ko v večerih dolgih o dneh minulih sanjam
k tvoji mali hčerki trudno glavo sklanjam.
Le v očeh nedolžnih, ki me zro žareče,
gledam še odseve že minule sreče.
Kje so tisti dnevi, kje presrečna doba?
In ljubezen moja — umira v temi groba.

Marinka Demšar-Jana, Miloška